

Raadsvoorstel

afdeling
griffie

dossiernummer

steller
C. Heusingveld

telefoon
0182-588541

gouda
24 april

Onderwerp
Reglement van orde van de raad van de gemeente Gouda en de verordening op de commissies 2020

Gevraagd besluit

De werkgroep werkwijze raad en RvO stelt voor om te besluiten tot:

1. Vaststellen van het “ Reglement van orde van de raad van de gemeente Gouda houdende bepalingen over de vergaderingen en andere werkzaamheden van de gemeenteraad 2020” onder intrekking van het reglement van orde voor de vergaderingen, voorbereidingsbijeenkomsten en andere werkzaamheden van de gemeenteraad van Gouda 2014.
2. Vaststellen van de “Verordening op de raadscommissies gemeente Gouda 2020”
3. Voor een jaar te gaan experimenteren met verschillende manieren om het gesprek van de raad met de stad vorm te geven.

Toelichting

Het presidium heeft begin 2019 de werkgroep werkwijze raad ingesteld en deze de opdracht gegeven om aanpassingen voor te bereiden voor een nieuw reglement van orde van de raad. De werkgroep bestaat uit de raadsleden dhr. Rozendaal, mw. Van Popering en dhr. Kuijlaars met ondersteuning vanuit de griffie.

De werkgroep is in februari 2019 van start gegaan met het inventariseren van een onderwerpenlijst en met het opstellen van een enquête. De werkgroep heeft vervolgens met ondersteuning van Perikles een enquête gehouden onder raadsleden en collegeleden, op basis van de uitslagen hiervan een rapport met aanbevelingen opgesteld en deze aan de raad gepresenteerd in juni 2019. De werkgroep heeft in september 2019 en februari 2020 nog een aantal bijeenkomsten met de raad georganiseerd. Tenslotte heeft de werkgroep op basis van de uitkomsten van al deze stappen een concept reglement van orde van de raad en een verordening op de raadscommissies opgesteld.

De gemeenteraad wordt nu voorgesteld om beide verordeningen vast te stellen en om te besluiten dat de raad voor een jaar zal gaan experimenteren met verschillende manieren om het gesprek van de raad met de stad vorm te geven. De ingangsdatum voor zowel het nieuwe reglement van orde van de raad als de verordening op de commissies is gesteld op 1 september 2020, zodat er nog voldoende tijd is om de voorbereidingen te treffen die noodzakelijk zijn voor invoering van de verordeningen.

1 Nadere uitleg op gevraagd besluit

Het huidige reglement van orde van de raad stamt uit 2008, daarna zijn er slechts kleine aanpassingen geweest. Sinds 2008 zijn er echter wel wijzigingen geweest in de manier van werken van de raad en in het aantal fracties. Er zijn veel nieuwe raadsleden die niet meer betrokken zijn geweest met de totstandkoming of aanpassing van hun reglement van orde. Het reglement sluit niet meer aan op de huidige werkwijze. Daarnaast was het de vraag in hoeverre de huidige werkwijze van de raad nog breed

gedragen wordt. Zeker met het aantreden van de nieuwe raad in 2018 zijn er steeds vaker vragen gesteld en kritische geluiden te horen geweest over de huidige werkwijze. De vraag aan de werkgroep was daarom breder dan alleen een nieuw reglement te schrijven. De vraag was ook of de huidige werkwijze nog wel aansloot op de behoefte van deze raad. Op basis van het proces zoals beschreven in de toelichting heeft de werkgroep een nieuwe reglement van orde van de raad opgesteld en een verordening op de commissies. Hierin zijn een aantal zaken gewijzigd ten opzichte van de huidige vergaderwijze. Hieronder worden de belangrijkste wijzigingen benoemd:

- Invoering van de commissiestructuur conform de Gemeentewet
- Agendacommissie: met betrekking tot samenstelling, rol en takenpakket.
- Vaste voorzitters per commissie
- Beeldvorming en oordeelsvorming als terminologie i.p.v. verkenning en debat, zodat het aansluit bij het BOB model
- Invoering van de rondvraag bij de commissies
- Procedures zijn verduidelijkt en uitgeschreven
- De vaststelling van de termijnagenda wordt bij de agendacommissie belegd.
- Het open podium van de raad wordt geschrapt, in plaats daarvan wordt voorgesteld om voor een jaar te gaan experimenteren met verschillende vormen om het gesprek van de raad met de stad voeren.

De wijzigingen komen voort uit de volgende stukken of bijeenkomsten:

- Uit de nieuwe modelverordeningen van de VNG uit 2018
- Uit een eerder concept die door oud raadslid dhr. Van den Akker was opgesteld
- Uit de aanbevelingen die zijn gedaan door Perikles op basis van de enquête
- Opbrengsten van de bijeenkomsten met raadsleden in september 2019 en februari 2020
- Uit voorstellen vanuit de leden van de werkgroep werkwijze raad

In de bijlagen vindt u daarom ook de versies van het reglement van orde van de raad en de verordening op de commissies met opmerkingen waarbij u kunt zien waar de wijzigingen vandaan komen. De redenen voor de voorgestelde wijzigingen, dus de doelen die hiermee worden gediend, worden benoemd bij de argumenten.

Met betrekking tot het voorgestelde raadsbesluit om een jaar te gaan experimenteren met verschillende manieren om het gesprek van de raad met de stad vorm te geven is de praktische uitvoering hiervan aan het presidium. Het advies van de werkgroep aan het presidium is om, wanneer dit voorgestelde raadsbesluit wordt aangenomen, een werkgroep van de raad samen te stellen die met ondersteuning van de griffie een jaar hiermee aan de slag gaat.

2 Argumenten

2.1 Onjuistheden uit het huidige reglement van orde vervangen

Het huidige reglement is sterk verouderd en klopt niet helemaal meer met de huidige werkwijze. Het is sinds 2008 niet aangepast aan de hand van de nieuwe modelreglementen van de VNG. Daarnaast zijn een aantal onderlinge afspraken, die bijvoorbeeld zijn gemaakt in het presidium, er niet in terug te vinden. Met de invoering van de commissiestructuur zoals wordt voorgesteld wordt bovendien weer aangesloten bij de Gemeentewet.

2.2 Versterken rol van de raad

Een belangrijk doel van de voorgestelde wijzigingen is het versterken van de rol van de raad. De samenstelling en de taken van de agendacommissie, het benoemen en beleggen van de termijnagenda, het invoeren van de rondvraag en het experimenteren met verschillende manieren om het gesprek van de raad met de stad vorm te geven, zijn allemaal middelen om de rol van de raad te versterken. Ook het helder verwoorden wanneer en op welke manier je als raadslid iets kan agenderen biedt mogelijkheden om de rol van de raad te versterken.

2.3. Duidelijkheid werkwijze raad zowel in als extern

Procedures en spelregels die nu ook worden gehanteerd, maar nergens terug te vinden zijn in het huidige reglement zijn nu helder opgeschreven. Daarnaast is bij de invoering van nieuwe instrumenten zoals bijvoorbeeld de rondvraag helder verwoord wat het stappenplan hierbij is.

Ook is de beschrijving met betrekking tot samenstelling, doel en takenpakket van gremia zoals het presidium, het seniorenconvent en de agendacommissie verhelderd. De invoering van een commissiestructuur met duidelijke woordvoerders maakt het voor zowel raadsleden als voor inwoners duidelijk wie ze kunnen benaderen van de fractie voor welk onderwerp.

2.4 Bevorderen van efficiënt vergaderen

Met het nieuwe reglement en de verordening op de commissies wordt ook beoogd om het efficiënt vergaderen van de raad en haar commissies te bevorderen. Het helder verwoorden van de spelregels, het kiezen voor vaste voorzitters, het aansluiten bij de bekende terminologie van beeldvorming, oordeelsvorming en besluitvorming, het opstellen van een korte advieslijst van de commissievergadering, het benoemen en beleggen van de termijnagenda, al deze onderdelen kunnen er allemaal toe leiden dat er efficiënter kan worden vergaderd. Of dat ook daadwerkelijk het geval zal zijn is afhankelijk van de actoren zelf.

Kanttekeningen

De voorgestelde stukken bieden handvaten, voorwaarden en instrumenten om de rol van de raad te versterken en om efficiënter te vergaderen. De daadwerkelijke praktijk, dus of de rol van de raad wordt versterkt en er efficiënter zal worden vergaderd, is afhankelijk van het gebruik hiervan. Een “goede” vergaderpraktijk ontstaat niet door het goed op te schrijven. Het vergt organisatie en regie om het democratische proces, waarvan raadsvergaderingen deel uitmaken, goed te (onder)houden. Het is een proces waarbij meerdere actoren een belangrijke rol vervullen in het succes of falen ervan.

De werkgroep adviseert om een training te organiseren voor de raadsleden voorafgaand aan de invoering van de commissiestructuur. Daarnaast adviseert de werkgroep om trainingen aan te bieden voor de voorzitters.

3 Juridische- / financiële gevolgen

Met het vaststellen van de verordeningen sluit de gemeenteraad aan bij de terminologie van de Gemeentewet.

Daarnaast zal de griffie op korte termijn tevens de verordening rechtspositie raads- en commissieleden herzien en deze via het presidium aan de raad voordragen ter vaststelling. Dit zodat geheel zal worden voldaan aan de wet en regelgeving.

Financiële gevolgen zijn gelegen in een training voor de raad en een cursus voor de commissievoorzitters.

4 Personele/organisatorische gevolgen en duurzaamheid

Communicatie / interactiviteit

Voorgesteld wordt om als ingangsdatum van de verordeningen te kiezen voor 1 september 2020. Dit zodat er ruimte is voor voorbereidingen die getroffen moeten worden m.b.t. de invoering van de commissiestructuur en voor de benodigde communicatie hierover.

De verordeningen zullen worden gepubliceerd in de elektronische Gemeentebled. Daarnaast zal de griffie een bericht opstellen voor in de Goudse Post en zal het raadsinformatiesysteem worden aangepast.

Aan de fractievoorzitters zal worden gevraagd wie zij voordragen als leden en plaatsvervangers voor de diverse commissies. Aan de raadsleden zal de vraag worden gedaan wie zich wil kandideren voor een voorzitterschap. De raad zal voor de ingangsdatum van de verordeningen voorzitters voor de nieuwe commissies moeten benoemen.

5 Bijlagen

Bij dit raadsvoorstel behoren de volgende stukken:

- Raadsbesluit reglement van orde van de raad van de gemeente Gouda houdende bepalingen over de vergaderingen en andere werkzaamheden van de gemeenteraad 2020
- Raadsbesluit verordening op de raadscommissies gemeente Gouda 2020
- Raadsbesluit experimenteren verschillende manieren om het gesprek van de raad met de stad vorm te geven

- VNG modelreglement van orde voor vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad 2018
- VNG model verordening op de raadscommissies 2018
- Huidig reglement van orde voor de vergaderingen, voorbereidingsbijeenkomsten en andere werkzaamheden van de gemeenteraad van Gouda 2014 en de toelichting hierop
- Nieuw Reglement van orde van de raad 2020 met opmerkingen
- Nieuw verordening op de raadscommissies gemeente Gouda 2020 met opmerkingen
- Rapport met aanbevelingen van het Periklesinstituut
- Vragen en antwoorden n.a.v. de werkbijeenkomst van 3 februari
- Profielschets voor commissievoorzitters